

နယ်စပ်ဒေသကူညီစောင့်ရှောက်ရေး ညွှန်ပေါင်းအဖွဲ့ကြီး

(THE BORDER CONSORTIUM)

နယ်စပ် ခြံငုံတင်ပြချက် (၂၀၁၈ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလမှ ဇွန်လအထိ)

နောက်ခံအကြောင်းအရာ

မြန်မာနိုင်ငံ၏ အခြေအနေမှာ ဆက်လက်၍ မတည်ငြိမ်ပြိုကွဲလွယ် ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။ ယခုနှစ် ပထမနှစ်တစ်ဝက်တွင် မြန်မာ့ တပ်မတော်၏ လှုပ်ရှားမှုများ နိုင်ငံတစ်လျှောက်တွင် တိုးမြှင့်လခြင်းအား ထင်ရှားသည့်သွင်ပြင် ဖြစ်စဉ်တစ်ခုအဖြစ် တွေ့ရပါ သည်။ အထူးသဖြင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် အတိုက်အခံအဖွဲ့အစည်းများ လှုပ်ရှားရာဒေသများတွင် ပို၍ လှုပ်ရှားလာ ပြီး၊ ပိုမိုထိန်းချုပ်နိုင်ရန် ကြိုးပမ်းလာသည်။ ကချင်ပြည်နယ်၊ ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း နှင့် ကရင်ပြည်နယ် မြောက်ပိုင်း ဒေသများတွင် ၂၀၁၈ ခုနှစ် အစောပိုင်းကာလများတွင် နယ်မြေရှင်းလင်းရေး စစ်ဆင်ရေးများနှင့် လက်နက်ကြီးဖြင့် ပစ်ခတ် တိုက်ခိုက်မှုများ ပြုခဲ့ရာ လူ ၁၀,၀၀၀ ကျော် နေရာပြောင်းရွှေ့ ထွက်ပြေးခဲ့ရသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အနောက်ဘက် ရခိုင်ဒေသအရေးအခင်း ကြောင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ဒုက္ခသည်အမြောက်အများ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံသို့ ထွက်ပြေးခဲ့ရသည်။ ယခုအစီရင်ခံစာ ရေးသားနေဆဲကာလမှာပင် ထိုဒုက္ခသည်များမှာ အိမ်ပြန်နိုင်ခြင်း မရှိသေးဘဲ၊ အချို့ဒုက္ခသည်များမှာ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံသို့ ဆက်လက် ထွက်ပြေးနေကြဆဲ ရှိသည်။ လက်ရှိဖြစ်ပေါ်နေသည့် ကျယ်ပြန့်စွာစနစ်တကျကျူးလွန်ချိုးဖောက်သော လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာပြစ်မှုများကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန် အမျိုးသား ဒီမိုကရေစီ အဖွဲ့ချုပ် (NLD) ပါတီ ဦးဆောင်သည့်အစိုးရ နှင့် တပ်မတော်အပေါ်သို့ နိုင်ငံတကာဖိအားပေးမှုများ တိုးမြှင့်လာသည်။

တရားဝင် ငြိမ်းချမ်းရေး လုပ်ငန်းစဉ်မှာလည်း ဆက်လက်၍ မအောင်မြင် ဖြစ်နေဆဲ ဖြစ်သည်။ မွန်ပြည်သစ်ပါတီ နှင့် လားဟူဒီမိုကရက်တစ်ပါတီတို့က တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးသဘောတူညီချက်အား လက်မှတ်ရေးထိုးပြီး ဖြစ်သော်လည်း မြန်မာ့တပ်မတော်က ယုံကြည်မှုတည်ဆောက်ရေးအတွက် တန်းတူရည်တူ ဆက်ဆံရေးမျိုး ပြသမှုမရှိပါ။ ယင်းအစား တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းများက အမျိုးသား နိုင်ငံရေး ဆွေးနွေးပွဲအတွက် ပြင်ဆင်မှုအနေဖြင့် သူတို့၏ ရပ်ရွာလူထုများနှင့် ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်မှုများ ဆောင်ရွက်ရန်ကြိုးပမ်းမှုများအပေါ် တင်းကျပ် ချုပ်ကိုင်မှုများ ချမှတ် ကျင့်သုံးသည်။ ကရင်ပြည်နယ်နှင့် ရှမ်းပြည်နယ်များတွင် မြန်မာ့တပ်မတော်က အရပ်သားလူထုများကို ပစ်မှတ်ထား တိုက်ခိုက်ခဲ့ပြီး၊ ယင်းတို့သည် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက်များကို ချိုးဖောက်မှုဖြစ်သည်။ ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးပွဲများ၏ အနှစ်သာရ စိတ်ဓာတ်ကိုလည်း ချိုးဖောက်မှု ဖြစ်သည်။

ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံတတိယအကြိမ်အား ကျင်းပမည့်အချိန်ကို အကြိမ်ကြိမ် ပြောင်းရွှေ့ သတ်မှတ်ပြီးနောက်၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လဆန်းပိုင်းတွင် ကျင်းပနိုင်ခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း ယခုတကြိမ်ကျင်းပမှုသည် ပို၍ အင်အားစုအားလုံး ပါဝင်မှု ဖြစ်လာသည်။ ကရင်ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့သား တိုးတက်ရေးပါတီ (KNPP) က လေ့လာသူအဖြစ် တက်ရောက်ခဲ့ပြီး၊ ညီလာခံ ကျင်းပမှု၏ ပြင်ပ အလွတ်သဘော ဆွေးနွေးပွဲများတွင် ပါဝင်တက်ရောက်ခဲ့သည်။ နောက်ထပ် ပြည်ထောင်စုသဘောတူ ညီချက် ၁၄ ချက်ကို ထပ်မံ သဘောတူညီမှု ရရှိနိုင်ခဲ့ပြီး၊ စုစုပေါင်း အခြေခံမူ ၅၁ ချက်အပေါ် သဘောတူညီမှု ရရှိခဲ့ပြီ ဖြစ် သည်။ သို့သော်လည်း လုံခြုံရေးကဏ္ဍ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ဆွေးနွေးမှုများတွင်မူ တိုးတက်မှု လုံးဝမရှိဘဲ ဖြစ် နေပြီး၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်နှင့် လာမည့် ၂၀၁၉ ခုနှစ်များတွင် ကျင်းပမည့် ကျန်ငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံ ၃-ခုတွင် မည်မျှ တိုးတက်မှုရမည်၊ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်မီ သိသာထင်ရှားသည့် ရလဒ်များ ထွက်ပေါ်လာမည်ကို ခန့်မှန်းရခက်နေသည်။

ထိုင်းနိုင်ငံသည် ၂၀၁၄ ခုနှစ်မှ စတင်၍ စစ်အစိုးရ အုပ်ချုပ်ရေးအောက်တွင် ရှိဆဲဖြစ်ပြီး၊ ရွေးကောက်ပွဲ အချိန်ဇယားကိုလည်း ကြာမြင့်စွာ ရွှေ့ဆိုင်းနေဆဲ ရှိသည်။ ထိုင်းစစ်အစိုးရက နိုင်ငံရေးအာဏာထိန်းချုပ်မှုကို တိုးချဲ့ နေသည်။ သို့သော်လည်း ပြီးခဲ့ သည့် နှစ်များတွင် တော်ဝင်ထိုင်းအစိုးရ (RTG) က ကုလသမဂ္ဂ ဒုက္ခသည်များဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာသဘောတူညီချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ဆွေးနွေးမှုများ အစပျိုးလာခဲ့သည်။ နိုင်ငံရေးခိုလှုံခွင့် တောင်းခံလာသူများ၊ ဒုက္ခသည်များနှင့် နိုင်ငံတွင်းရှိ နိုင်ငံမဲ့များနှင့် ပတ်သက်၍ နိုင်ငံတကာ သဘောတူညီချက် (ကွန်ပင်းရှင်း) ကို လက်မှတ်ရေးထိုးရန် လိုအပ်-မလိုအပ် သုံးသပ်မှုများ ပြုနေသည်။ ထိုင်းအစိုးရက ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ အခြေအနေ ကိုလည်း ပြန်လည်သုံးသပ်မှုများ ပြုနေပြီး၊ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သား လက်ခံသည့် လုပ်ငန်းစဉ်ကို ပုံမှန် တရားဝင်ဖြစ်စေရန် စဉ်းစားနေသည်။ လက်ရှိတွင် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သား ၃-၄ သန်းခန့် လက်ခံထားသော်လည်း၊ ၁.၅ သန်း ခန့်သာ မှတ်ပုံတင် ထားသည်။ ထိုင်းနိုင်ငံအစိုးရက နိုင်ငံမဲ့ဖြစ်သူ များကိုလည်း ဤသို့ဖြစ်ရမှု အဆုံးသတ်စေရန် စိတ်ပိုင်းဖြတ် ဆောင်ရွက် နေပြီး၊ တောင်ပေါ်သားများ၏ ကလေးများနှင့် အခြားနိုင်ငံမဲ့ လူထုများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ ဖွင့်ပေးရန်၊ ထိုင်းနိုင်ငံသားအဖြစ် လျှောက်ထားခွင့်ပြုနိုင်ရန် စဉ်းစားနေသည်။

သို့သော်လည်း ဒုက္ခသည်များမှာ အခြားသော အုပ်စုတစ်ခု ဖြစ်သည်။ ထိုသူများကို နိုင်ငံမဲ့များ၊ သို့မဟုတ် နိုင်ငံရေးခိုလှုံခွင့် လျှောက်ထားသူများဟု မသတ်မှတ်ပါ။ သို့အတွက်ကြောင့် လက်ရှိဆွေးနွေးမှုများတွင် စခန်းတွင်နေထိုင်သူ လူထုများ အတွက် အကြီးမဝင်ပါ။

မြန်မာနိုင်ငံ အရှေ့တောင်ပိုင်းဒေသ

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ဖာပွန်မြောက်ပိုင်းဒေသသို့ မြန်မာ့တပ်မတော်က ကျူးကျော်ဝင်ရောက်မှုသည်၊ တစ်နိုင်ငံ လုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှု ရပ်စဲရေးသဘောတူစာချုပ် (NCA) ကို ချိုးဖောက်မှုဖြစ်ပြီး၊ နောက်ပိုင်းတွင် လမ်းဖောက်လုပ်ရေး အတွက် နယ်မြေရှင်းလင်းရေး စစ်ဆင်ရေးများကြောင့် လူ ၃,၀၀၀ ကျော် နေရာပြောင်းရွှေ့ထွက်ပြေးရသည်။ ကြိုကြား ထိတွေ့မှုတိုက်ပွဲများ ဖာပွန်တောင်ပိုင်းဒေသတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့ရာ၊ ထိုင်းနိုင်ငံရှိ ဒုက္ခသည်များ အကယ်၍အိမ်ပြန်ကြပါက ပြန်လည်နေရာချထားရန် ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသောဒေသများတွင် ယုံကြည်မှုတည်ဆောက်ရေးကိစ္စများအပေါ် အတိုင်းအတာ ကြီးမားစွာ ဖျက် ဆီးသကဲ့သို့ ဖြစ်စေသည်။

ကရင်နီအမျိုးသား တိုးတက်ရေးပါတီ (KNPP) က ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် NCA စာချုပ်လက်မှတ်ရေးထိုးရေးအတွက် ညှိနှိုင်းမှုများ ပြုခဲ့သော်လည်း မအောင်မြင်ခဲ့ပါ။ မြန်မာ့တပ်မတော် တပ်ဖွဲ့များက KNPP ၏ ဂိတ်တစ်ခုကို ခြံခိုတိုက်ခိုက်၍ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် KNPP စစ်သား ၃ ဦးနှင့် အရပ်သား ၁ ဦးကို သတ်ဖြတ်ခဲ့ရာ တင်းမာမှုများ ပို၍ဖြစ်ပေါ်စေ သည်။ ထို့အပြင် ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်ပုံနှင့် ပတ်သက်၍လည်း သဘောကွဲလွဲမှုများ အကျယ်အပြန့်ရှိခဲ့ သည်။ သို့သော်လည်း ဧပြီလတွင် KNPP အဖွဲ့နှင့် အစိုးရ၏ ငြိမ်းချမ်းရေးကော်မရှင်တို့က နှစ်ဖွဲ့အကြား အပစ် အခတ် ရပ်စဲရေးလုပ်ငန်းစဉ်များအပေါ် စောင့်ကြည့်ရေးစနစ်တစ်ခုကို သဘောတူညီနိုင်ခဲ့ရာ၊ KNPP အဖွဲ့အနေဖြင့် NCA စာချုပ် လက်မှတ်ရေးထိုး ရေးအတွက် ယုံကြည်မှုတည်ဆောက်ရေး ခြေလှမ်းများ ဖြစ်စေခဲ့သည်။

အိမ်ပြန်ရေးအတွက် အစီအစဉ်များ

ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွင် တိုးတက်မှုကင်းမဲ့နေခြင်း နှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်တို့၏ ဒေသများတွင် ပဋိပက္ခများ တိုးမြင့် လာခြင်းကြောင့်၊ စခန်းရှိ လူထုများအနေဖြင့် အခြေချနိုင်ခြင်း မရှိဘဲ၊ လုံခြုံဘေးကင်းစွာ အိမ်ပြန်နိုင်ရေးအတွက် သူတို့၏ ယုံကြည်မှုများ ပျက်ပြားစေသည်။ တပ်မတော်နှင့် နယ်ခြားစောင့်တပ် (BGF) တပ်ဖွဲ့များ ဆက်လက်တပ်စွဲ နေခြင်း ကြောင့် ဖြစ်ပွားနေရသည့် လုံခြုံဘေးကင်းရေး ပြဿနာများအပြင် ဒုက္ခသည်များ အိမ်ပြန်ရေးတွင် စိုးရိမ်ပူပန်ဖွယ်

ကိစ္စများစွာရှိနေသည်။ ယင်းတို့တွင် စားနပ်ရိက္ခာလုံခြုံမှု ပြဿနာ၊ မြေနေရာချထားရေး၊ အိမ်ပြန်မည့် နေရာများ တွင် အခြေခံအဆောက်အအုံများ ကင်းမဲ့နေခြင်း၊ နိုင်ငံသားအခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စများ သေချာရေရာမှု မရှိသေးခြင်းတို့ အပါအဝင် ဖြစ်သည်။

၂၀၁၂ ခုနှစ်မှစတင်၍ ခန့်မှန်း ဒုက္ခသည် ၁၈,၀၀၀ ခန့် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်ခဲ့ကြပြီး၊ ၁၆၃ ဦးသာ UNHCR ၏တရားဝင် လုပ်ငန်းစဉ်ဖြင့် ပြန်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ TBC အဖွဲ့က UNHCR ကမကထပြုသည့် မိမိဆန္ဒအလျောက် အိမ်ပြန်ခြင်းကိုသာ အဓိက အိမ်ပြန်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်အဖြစ် အလေးပေးပြောဆိုနေခဲ့သည်။ ဒုက္ခသည်များကို ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကိုအသုံးပြုရန် တိုက်တွန်းခဲ့ပြီး၊ ယင်းနည်းအားဖြင့်သာ အိမ်ပြန်ကြသူများအတွက် ပိုမို ဘက်စုံထောက်ပံ့မှုများ ပြုပေးနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် နိုင်ငံသားမှတ်ပုံတင်ကဒ် ရရှိရန် ဝင်ပေါက်လည်း ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ မေလ အစောပိုင်းတွင်၊ မြန်မာအစိုးရထံ သို့ အိမ်ပြန်ရန်တင်ပြထားသူ ၂၄၇ ဦးအနက်မှ ၉၃ ဦး မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်ခဲ့ကြသည်။ ကုလသမဂ္ဂ ဒုက္ခသည်များဆိုင်ရာ မဟာမင်းကြီးရုံး- မြန်မာနိုင်ငံ (UNHCR Burma/Myanmar) ၏ ကနဦး တုံ့ပြန်မှုများအရ အိမ်ပြန်သွားကြသူများသည် သူတို့ ပြန်လည်အခြေချမည့် နေရာနှင့် ပတ်သက်၍သော်လည်းကောင်း၊ မြန်မာပြည်သို့ ပြန်ရောက်လျှင် ရရှိမည့်အကူအညီများနှင့် ပတ်သက်၍သော်လည်းကောင်း လုံလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များ မရရှိကြောင်း ဖော်ပြသည်။ ထို့အပြင်၊ အချို့သောသူ များသည် သူတို့ရရှိသည့် မြန်မာကျပ်ငွေ/ထိုင်းဘတ်ငွေ ငွေသားထောက်ပံ့မှု ၏တန်ဖိုးနှင့် ပတ်သက်၍ ကျွမ်းဝင်မှု မရှိကြပါ။ UNHCR အဖွဲ့နှင့်အတူ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပြောင်းရွှေ့အခြေချမှုအဖွဲ့ (IOM)၊ ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာ အစီအစဉ် (WFP) အဖွဲ့များက အိမ် ပြန်ကြသူများကို ၆-လစာ အစားအသောက်နှင့်ညီမျှသော ငွေသားထောက်ပံ့မှုနှင့် အစပျိုးရပ်တည်ရန် ထောက်ပံ့မှုများ၊ ခရီးစရိတ်များ ပေးခဲ့ကြသည်။ UNHCR အဖွဲ့က အိမ်ပြန်ကြသူများကို တစ်နှစ်တာ ကာလ ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရန် ထောက်ပံ့မှုကို တိုးမြှင့်ရန် အလှူရှင်များကို ဆက်လက်၍ တိုက်တွန်းနေသည်။ သို့သော်လည်း မြန်မာအစိုးရအနေဖြင့် အိမ်ပြန်ကြသူများကို မည်သို့ထောက်ပံ့ပေးမည်ကို UNHCR အဖွဲ့က သေချာရှင်းလင်းစွာ မသိသေးဘဲ ရှိနေသည်။ ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇွန်လတွင် မြန်မာ အစိုးရက တတိယအကြိမ် ကြိုတင်စစ်ဆေးမှုများပြုခဲ့ရာ လူ ၃၂၂ ဦး ပါဝင်သည်။ ယင်းအုပ်စုသည် ယခုနှစ် အောက်တိုဘာ လတွင် အိမ်ပြန်နိုင်မည်ဟု ယူဆသည်။

ကရင်နှင့် ကရင်နီဒုက္ခသည် ကော်မတီနှစ်ခုလုံးသည် ကရင်ဒုက္ခသည်များ အိမ်ပြန်ရေးကော်မတီ (CRR)၊ ကရင်နီဒုက္ခသည် ပြန်လည်နေရာချထားရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေး အလုပ်အဖွဲ့ (KnRRRWG) တို့နှင့် တက်ကြွစွာဆက်စပ်ရင်း၊ အရပ် ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းမှ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ (EAOs)၊ စခန်းကော်မတီများနှင့် အတူ ဆောင်ရွက်နေကြသည်။ CRR ကော်မတီက စခန်း ၇-ခုလုံးတွင် အိမ်ပြန်ရေးစစ်တမ်းကောက်ယူမှုကို ပြီးသုံးအောင် အလေးပေးဆောင်ရွက်နေသည်။ အိမ်ပြန်ရေးအတွက် အစီအစဉ်ကို ပိုမိုသိရှိနိုင်ရန် နှင့် အိမ်ပြန်လိုစိတ်ရှိကြသူ ဒုက္ခသည် အရေအတွက်၊ သူတို့ပြန်လိုကြသော နေရာဒေသများကို သိရှိနိုင်ရန် ဖြစ်သည်။ KNU အဖွဲ့အစည်း အရာရှိများက အနာဂတ် တွင် အိမ်ပြန်ကြမည့်သူများအတွက် ဖြစ်နိုင်ခြေနေရာများ၊ ခရိုင်များသတ်မှတ်ပေးနိုင်ရေး တက်ကြွစွာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် နေသည်။ အိမ်ပြန်ရေးစစ်တမ်းကောက်ယူမှု ရလဒ်များကို စုစည်း၍ CRR ကော်မတီအဖွဲ့ဝင်များနှင့် ယခုနှစ်၏ ဒုတိယ ပိုင်းတွင် ဆွေးနွေးသွားကြမည် ဖြစ်သည်။ ဒုက္ခသည်ခေါင်းဆောင်များက ရပ်ရွာခေါင်းဆောင်များနှင့် ဆက်လက်၍ ညှိနှိုင်း တိုင်ပင်နေကြပြီး၊ ကရင်ပြည်နယ်နှင့် ကယားပြည်နယ်၊ အလားတူတနင်္သာရီတိုင်းတို့တွင် အိမ်ပြန်ရေး ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသည့် ဒေသများအတွက် နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ မဟုတ်သည့် စစ်ဆေးလေ့လာမှုများ ဆောင်ရွက်နေသည်။

ဒုက္ခသည်စခန်းများ

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇွန်လအထိ TBC အဖွဲ့၏ လစဉ်လူဦးရေ အစီရင်ခံစာအရ စခန်း ၉-ခုလုံးတွင် စိစစ်ပြီးသောသူ ၉၂,၈၈၈ ဦး ရှိပြီး၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ လူဦးရေနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် ၉၃,၃၃၇ ဦး ရှိသောကြောင့် (၆-လတာ ကာလတွင် စုစုပေါင်း

ဒုက္ခသည်လျှော့ကျမှု ၄၄၉ ဦး ရှိပါသည်။) အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပြောင်းရွှေ့အခြေချမှုအဖွဲ့ (IOM) ၏ အချက်အလက်များအရ ယခုနှစ်တွင် ဒုက္ခသည် ၁,၅၀၅ ဦး တတိယနိုင်ငံသို့ ပြောင်းရွှေ့အခြေချခဲ့ပါသည်။ မိသားစုများ ပြန်လည်ပေါင်းစည်းရေး လုပ်ငန်းစဉ်မှာရပ်ဆိုင်းထားပြီး ဖြစ်သည်။ UNHCR အဖွဲ့အနေဖြင့် ယခုအခါ အရေးတကြီးကာကွယ်မှုပေးရန်လိုအပ်နေသူ များ၊ အသက်အန္တရာယ် ခြိမ်းခြောက်သည်အထိ စိုးရိမ်ရမှုများနှင့် ကြီးလေးသော ကျန်းမာရေး ပြဿနာရှိသူများကိုသာ ပြောင်းရွှေ့အခြေချပေးရန် အလေးထား လုပ်ဆောင်ပါတော့သည်။

၂၀၁၇ ခုနှစ် အကုန်တွင် ဆွီဒင်နှင့် နော်ဝေအစိုးရတို့၏ ထောက်ပံ့ပေးမှုများ ရုပ်သိမ်းလိုက်သောကြောင့်၊ ထိုင်းနိုင်ငံရှိ ဒုက္ခ သည်စခန်းများတွင် ရန်ပုံငွေဆက်လက် လျှော့ကျမည့် အလားအလာ ရှိပါသည်။ TBC အဖွဲ့က ထိုင်းနိုင်ငံသို့ ပြောင်းရွှေ့ ထွက်ပြေးလာသူ ဒုက္ခသည်များအတွက် ဝန်ဆောင်မှုပေးရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ကော်မီတီ (CCSDPT) အောက်ရှိ အခြားသော အေဂျင်စီများနှင့်အတူ ဝန်ဆောင်မှုများကို စုစည်းရန်နှင့် တာဝန်သိသော ထွက်ခွာမှု ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် မဟာ ဗျူဟာတရပ်ကို ရေးဆွဲနေပါသည်။ ကဏ္ဍတစ်ခုချင်းစီက ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ သတ်မှတ်ခြင်း နှင့် အရေးကြီး မရှိမဖြစ် လိုအပ်သည့် ဝန်ဆောင်မှုအတွက် ကျိုးကြောင်းဆင်ခြင် စဉ်းစားခြင်းများအတွက် အစီအစဉ်များ ရေးဆွဲနေပါသည်။ ယင်း ကို ၂၀၁၈-၂၀၂၀ CCSDPT ၏ ပူးပေါင်းမဟာဗျူဟာအောက်တွင် ထည့်သွင်းပေါင်းစပ်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းပူးပေါင်း မဟာဗျူဟာတွင် စားနပ်ရိက္ခာ၊ အမိုးအကာ၊ တကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေး၊ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု၊ ပညာရေး ထောက်ပံ့ ပေးရေးနှင့် အခြားသော ကာကွယ်မှုပေးရေးကိစ္စများ အပါအဝင်၊ မရှိမဖြစ် အရေးပါသည့် ဝန်ဆောင်မှုများကို ဆက်လက် ထိန်းသိမ်းထားရေးကို အလေးပေးဖော်ဆောင်သွားမည် ဖြစ်သည်။ ဤကိစ္စများအားလုံးကို အင်အားစု အားလုံးပါဝင်နိုင် မည့်၊ အင်အားစုပေါင်းစုံ ပို၍ပါဝင်နိုင်မည့် စခန်းတွင်းအုပ်ချုပ်မှုစနစ် အခြေခံမူဘောင်ဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်သွားမည် ဖြစ်သည်။ အဖွဲ့ဝင်များက ကဏ္ဍအလိုက် ရန်ပုံငွေရှာဖွေရေး မဟာဗျူဟာများ၊ ဝန်ထမ်းများ အထွက်များနေသည့် စိန်ခေါ်မှု များ၊ ဝန်ဆောင်မှုများကို ဦးစားပေးသတ်မှတ်ခြင်း နှင့် စုစည်းခြင်း၊ ဒုက္ခသည်များအဖို့ စိတ်ပူပန်စရာ စိတ်ဖိစီးမှု တိုးများလာ နေသည့် စိန်ခေါ်မှုပြဿနာများကို ဖြေရှင်းခြင်း၊ စခန်းအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် လူများပို၍ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိအောင် လုပ် ဆောင်ခြင်း အပါအဝင်၊ ဘက်စုံ ကဏ္ဍစုံ လွှမ်းခြုံနေသည့် ပြဿနာများကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်သွားကြမည် ဖြစ်သည်။

အခြေခံလူ့အခွင့်အရေးများ ကာကွယ်ပေးခြင်း နှင့် ဒုက္ခသည်များ တရားမျှတမှု ရရှိအောင် သေချာဆောင်ရွက်ပေးရန် အတွက်၊ TBC အဖွဲ့က ညွှန်ပေါင်းအဖွဲ့ Consortium နှင့် CCSDPT အဖွဲ့ဝင်များ၊ အဓိကကျသည့် အေဂျင်စီများ၊ ဒေသခံ ရပ်ရွာအသိုက်အဝန်းများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်သည်။ ကာကွယ်မှုပေးရေး နှင့် လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ စိုးရိမ်မှုများ အတွက် ကုသဖြေရှင်းနည်းများကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ကာ၊ စခန်းတွင်းနှင့် အိမ်ပြန်၍ ပြန်လည်အခြေချမည့် နေရာဒေသ များတွင် ပဋိပက္ခဖြေရှင်းရေး နှင့် အချို့သောအမှု များကို လွှဲပြောင်းပေးရေး လုပ်ငန်းစဉ်များကို အားဖြည့်ဆောင်ရွက် သွားမည်။

လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ ထူးခြားမှု တင်ပြချက်

မြန်မာနိုင်ငံ

မြန်မာနိုင်ငံတွင် TBC အဖွဲ့က အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း မိတ်ဖက်အင်အားစုများနှင့် လုပ်ဆောင်နေပြီး၊ ရေရှည် ကာလကြာမြင့်စွာပဋိပက္ခဒဏ်ခံစားခဲ့ကြရသည့် ရပ်ရွာများ ပြန်လည်နာလံထူရေးအား ပံ့ပိုးပေးနေသည်။ သို့မှသာ အချိန်တန်၍ အိမ်ပြန်လာကြမည့်ဒုက္ခသည်များ ဝင်ရောက် လာကြသည့်အခါ လက်ခံနိုင်စွမ်း မြင့်မားမည် ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၈ ခုနှစ်၏ ပထမ ၆-လပိုင်းတွင် ထိုလုပ်ငန်းရပ် ကို အထောက်အကူပြုရန်အတွက် ဒုက္ခသည် ခေါင်းဆောင် များ၊ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အင်အားစုများ (EAOs)၊ အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်၍ ဒုက္ခသည်များ အိမ်ပြန်ရေးတွင် ပိုမို ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရန်အတွက်လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊

၂၀၁၈၊ ဇွန်လအတွင်း ဖာပွန်မြို့နယ်တွင် အရေးပေါ်အကူအညီ ဖြန့်ဖြူးပေးစဉ်

သဘောတူညီမှုများကို ဆွေးနွေးတိုင်ပင် ခဲ့သည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ UNHCR က ကမကထပြုသည့် အစိုးရထိန်းချုပ်ရာ ဒေသများသို့ အိမ်ပြန်ရေးလုပ်ငန်း စဉ်ကို ဖြည့်ဆည်းပေးလိုခြင်း ဖြစ်ပြီး၊ ရပ်ရွာက ဦးဆောင်သည့် အုပ်စုလိုက်အိမ်ပြန်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်၊ တိုင်းရင်းသားထိန်းချုပ်ရာဒေသများတွင်ပြန်လည် အခြေချ ထားရေးကိစ္စများ ဖြစ်ပေါ်လာစေရန် ဖြစ်သည်။

- ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် ကရင်ပြည်နယ်၊ ဖာပွန်မြို့နယ်တွင် တပ်မတော်၏ လှုပ်ရှားမှု များလာခြင်းကြောင့် ရွာပေါင်း ၁၇ ရွာမှာ လူ ၃,၀၀၀ ကျော် အိုးအိမ်စွန့်ပစ်ထွက်ပြေးခဲ့ရသည်။ TBC အဖွဲ့က DFID ၏ လူသားချင်း စာနာမှု ထောက်ပံ့ပေးရေး နှင့် ကြံ့ကြံ့ခံနိုင်ရေး အစီအစဉ် - အကူအညီ (HARP-F) အောက်မှ အမြန်တုံ့ပြန်ကူညီ နိုင်ရေး ရန်ပုံငွေ ရရှိခဲ့ရာ၊ ယင်းထွက်ပြေးရသူများအတွက် ချက်ချင်း ထောက်ပံ့ကူညီပေးနိုင်ခဲ့သည်။ ကရင် ကယ် ဆယ်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးရုံး (KORD)၊ ကရင်အမျိုး သမီး အစည်းအရုံး နှင့် ကရင် ကျန်းမာရေးနှင့် လူမှုဖူလုံရေးဌာန (KDHW) တို့က ဒေသခံ အာဏာပိုင်များနှင့် နီးကပ်စွာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်၍ အရေးပါသည့် ထောက်ပံ့မှုများကို ပေးပို့နိုင်ခဲ့သည်။ ယင်းတို့တွင် ငွေသားထောက်ပံ့ပေးမှု၊ အမိုးအကာ နှင့် စားနပ်ရိက္ခာမဟုတ်သော ပစ္စည်းများ (ဥပမာ - တာပေါလင် မိုးကာစများ၊ စောင်များ၊ ပုခက်များ၊ ဖျာများ၊ ခြင်ထောင်များ နှင့် တကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေး ပစ္စည်းထုပ်များ) နှင့် ဆေးဝါးများ ပါဝင်သည်။ ယခင် တစ်နှစ်ခန့်မှစ၍ ကယ်ဆယ်ရေး ပစ္စည်း ထောက်ပံ့မှုများ ရုပ် သိမ်းခဲ့ပြီ ဖြစ်သော်လည်း၊ ရပ်ရွာက ဦးဆောင်သည့် အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ကူညီပေးရေး စွမ်းဆောင်ရည်မှာ ဆက်လက်အားကောင်း နေဆဲ ဖြစ်ကြောင်းကို TBC အဖွဲ့နှင့် ဒေသခံမိတ်ဖက် အင်အားစုများ ပူးပေါင်းကာ ပဋိပက္ခ နှင့် အိုးအိမ်နေရာ ပြောင်းရွှေ့မှုကြောင့်ဖြစ်ရသည့်အကျိုးဆက်များကို အချိန်တိုအတွင်း လျင်မြန်စွာ လျော့နည်းစေနိုင်ခဲ့သည် ဆိုသောအချက်က ပြသနေသည်။ သက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် စားနပ်ရိက္ခာလုံခြုံရေး ရန်ပုံငွေ (LIFT) ၏ ပံ့ပိုးကူညီမှုဖြင့် ကရင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးလှုပ်ရှားမှု အဖွဲ့ (KESAN)၊ မွန်ဒေသ လူ့အခွင့်အရေး ဖောင်ဒေးရှင်း (HURFOM) နှင့် အခြားသောအရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းမိတ်ဖက်များသည် မွန်ပြည်နယ် နှင့် ကရင်ပြည်နယ်အတွင်း စစ်ပွဲပဋိပက္ခများ ၏ဒဏ်ခံစားရသူများအတွက် ဓလေ့ထုံးတမ်းအရ မြေယာပိုင်ဆိုင်ခွင့် နှင့် အသုံးချခွင့်ကို ခိုင်မာလာအောင် အားဖြည့်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။
- မြေယာပိုင်ဆိုင်ခွင့် လျှောက်ထားမှု ၈,၂၀၀ မှုကို ကေအဲန်ယူသို့ မှတ်ပုံတင်ထုတ်ပေးရန် တင်ပြပေးနိုင်ခဲ့ပြီး၊ အခြား လျှောက်ထားမှု ၁၅၀ ကို မြန်မာအစိုးရ၏ မြေယာမှတ်ပုံတင်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်သို့ အသိအမှတ်ပြုနိုင်ရန် တင်ပြနိုင်ခဲ့

သည်။ ပြီးခဲ့သည့် ၆-လ ကာလအတွင်း၌ပင် စစ်ပွဲများကြောင့် ထွက်ပြေးရပြီး၊ နှစ်ပေါင်းများစွာ သူတို့ စွန့်ပစ်ထားခဲ့သော စိုက်မြေများကို ပြန်ရစေရန် လယ်သမား ၉၀၀ ကျော်ကို ကူညီပေးနိုင်ခဲ့ပြီး၊ ရေရှည်တည်တံ့သည့် စိုက်ပျိုးရေး ကျွမ်းကျင်မှုများကိုလည်း ပညာပေးနိုင်ခဲ့သည်။

- ရေရရှိရေး၊ တကိုယ်ရေ သန့်ရှင်းရေးနှင့် အာဟာရရရှိရေးအတွက် ကြားဝင်ဖြည့်ဆည်း ဆောင်ရွက်မှုများကို ကရင်ပြည်နယ် နှင့် မွန်ပြည်နယ်ရှိ ပဋိပက္ခဘေးဒဏ်ခံရသော ရပ်ရွာလူထုများထံသို့ ယခင်က လုပ်ဆောင်ခြင်း မရှိခဲ့ဖူးသေးသော နည်းလမ်းများဖြင့် စုစည်း ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ခဲ့သည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်ချက်များကို ခံစားခွင့် ရှိသော ပြည်သူ ၃,၉၀၀ ကျော်က ကျန်းမာသည့် မွေးကင်းစ ကလေးငယ်အကြောင်း၊ ကလေးငယ်များကို ကျွေးမွေးသည့် အလေ့အထ စသည့်သတင်းအချက်များကို ပို၍သိလာကြောင်း ၂၀၁၈ ခုနှစ် ပထမပိုင်းကာလ သတင်းများအရ သိရှိနိုင်သည်။ အလားတူပင်၊ အိမ်ထောင်စု ၈၀၀ ကျော်ကလည်း အလားတူကာလအတွင်း သောက်သုံး ရေရရှိမှု ပို၍ တိုးတက်လာခြင်း၊ သန့်ရှင်းသည့် အိမ်သာများ ပိုမိုအသုံးပြုနိုင်ခြင်း အကျိုးကျေးဇူး ခံစားရကြသည်။ ဤသို့သော ကြားဝင်ဖြည့်ဆည်း ကူညီမှုများကို KDHW ၊ ကျောပိုးအိမ် ကျန်းမာရေး လုပ်သားများ အဖွဲ့ (BPHWT) နှင့် ကရင် အမျိုးသမီးအစည်းအရုံး (KWO) တို့က ဦးဆောင်ခဲ့ကြသည်။
- သြစတြေးလျ အစိုးရ၏ ရန်ပုံငွေဖြင့်၊ TBC နှင့် မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများက ကယားပြည်နယ်ရှိ ကျေးရွာအုပ်စု ၆-ခု တွင် ဒုက္ခသည်များ အုပ်စုလိုက် အိမ်ပြန်၊ အခြေချရေးအတွက် ပြင်ဆင်ခဲ့ကြသည်။ ကရင်နီ အမျိုးသမီး အစည်းအရုံး (KNWO) က ဦးဆောင်၍ ရပ်ရွာခေါင်းဆောင်များနှင့် ကျား-မကျွဲပြားမှုအပေါ် အထူးသိမြင်ရေး ဆွေးနွေးပွဲများ ကျင်းပနိုင်ခဲ့သည်။ အမျိုးသမီးခေါင်းဆောင်များကိုစွမ်းရည်ခွန်အားမြှင့်တင်ပေးနိုင်သည်။ သို့အတွက်ကြောင့် အမျိုးသမီး ဒုက္ခသည်များ ပြန်လာကြသည့်အခါ ပို၍ ကောင်းစွာ ပံ့ပိုးကူညီနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ကရင်နီဒုက္ခသည်အိမ်ပြန်ရေးနှင့် ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးလုပ်ဆောင်မှုအဖွဲ့ (KnRRRWG) က ကာကွယ်မှု ပေးရေး လုပ်ငန်းစဉ်နှင့်ပတ်သက်၍ ဤကျေးရွာအုပ်စု တစ်ခုချင်းစီတွင် အသိပညာ မြှင့်တင်ပေးနိုင်ကာ၊ ဒီမောဆိုမြို့နယ်တွင် အာဏာပိုင်များ၊ ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းရှင်များ၊ ရပ်ရွာခေါင်းဆောင်များနှင့် စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဖိုရမ်ဆွေးနွေးပွဲ ကျင်းပနိုင်ခဲ့ သည်။ ယင်းတွင် အိမ်ပြန်လာကြမည့်သူများအတွက် ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော စွန့်ဦးတီထွင် လုပ်ငန်းများ၊ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများကို ဆွေးနွေးနိုင်ခဲ့သည်။
- ဥရောပသမဂ္ဂ၏ ပံ့ပိုးမှုဖြင့်၊ TBC နှင့် အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း မိတ်ဖက်များက ကယားပြည်နယ် ဖားဆောင်း၊ မဲစွဲ နှင့် ဘောလခဲမြို့နယ်များတွင် ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဖိုရမ်ဆွေးနွေးပွဲ ၃-ခုကို ကျင်းပနိုင်ခဲ့သည်။ ယင်း ဖိုရမ်များတွင် ပြည်နယ်နှင့် မြို့နယ် အာဏာပိုင်များကို တက်ရောက်အောင် ဖိတ်ကြားနိုင်ခဲ့ပြီး၊ ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုး ရေးကော်မတီ ၃၉ ခုက ရပ်ရွာဦးဆောင်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းစဉ်ဖြင့် ၃-နှစ်တာ အတွေ့အကြုံများကို ထင်ဟပ် ဆွေးနွေးနိုင်ခဲ့ကြ သည်။ အနာဂတ် မြို့နယ်အဆင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် ရေးဆွဲမှုတွင် ရပ်ရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များ ပေါင်းစည်း ဖြည့်ဆည်းနိုင်ရေး အလားအလာများ ရှိလာပြီး၊ တိုက်တွန်းမှုများ ပြုနိုင်ခဲ့သည်။
- ခရစ်ယာန်အကူအညီပေးရေးအဖွဲ့ (Christian Aid) ၏ အကူအညီဖြင့်၊ TBC အဖွဲ့က ပြည်တွင်းဒုက္ခသည်များ (IDPs) ပြည်တွင်းစခန်းများအပေါ် စားနပ်ရိက္ခာ ထောက်ပံ့နေမှုကို မနှစ်က ဖြတ်တောက်ခဲ့မှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာ သော သက်ရောက်မှုများကို လျော့ချပေးနိုင်ခဲ့သည်။ KORD က ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်၍ အီးသုထ IDP စခန်းကော် မတီနှင့်အတူ တလလျှင် ၅ ဒေါ်လာနှုန်းဖြင့်၊ သို့မဟုတ် လစဉ်ဆန်အတွက် ကုန်ကျမည့်စရိတ်ကို အားလုံးသော အသက် ၅-နှစ် အောက်ကလေး ၃၈၀ ဦး အတွက် ငွေသားထောက်ပံ့မှု ပြုနိုင်ခဲ့သည်။ ယင်းကို KDHW နှင့် KWO တို့ က ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး၊ ကျန်းမာသည့် မွေးကင်းစကလေးများ၊ ကလေးငယ်များကို ကျွေးမွေးသည့် အလေ့အထ (IYCF) ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်မှုများနှင့် ပတ်သက်၍ သတင်းများ ဖြန့်ဝေပေးခြင်း၊ ပညာပေးခြင်း နှင့် လှုပ်ရှားမှု စာရွက်စာတမ်းများ ဖြန့်ဝေပေးနိုင်သည်။ အလားတူပင် ရှမ်း အရပ်ဘက် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဖြင့် ရှမ်း IDP စခန်းများရှိ ကလေးများအကြား အာဟာရချို့တဲ့မှု လျော့နည်း ကျဆင်းလာစေရေးကို ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သည်။

ထိုင်းနိုင်ငံ

ထိုင်းနိုင်ငံရှိ အစီအစဉ်များကို ဆောင်ရွက်ရာ၌ ဒုက္ခသည်များ၊ စခန်းကော်မတီများ၊ ရပ်ရွာအခြေစိုက် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CBOs) ၏ ပိုင်ဆိုင်ပတ်သက်မှု ခံယူမှုတိုးတက်အောင် ဆက်လက်ပံ့ပိုး ဆောင်ရွက်နေသည်။ TBC ဝန်ထမ်းများက စခန်းများ အတွင်း ကိုယ်တိုင်အကောင်အထည်ဖော်ပေးခြင်းထက်စာလျှင်၊ ကမကထပြုပေးခြင်းကို အလေးထား၍ လုပ်ဆောင်နေခဲ့ သည်။

မြန်မာနိုင်ငံနှင့် အရှေ့တောင်ဒေသ၏ လက်ရှိ နိုင်ငံရေးအခြေအနေအရ အိမ်ပြန်ရန် ခက်ခဲသေးသော်လည်း၊ TBC အဖွဲ့သည် မကြာသေးမှီက ဖွဲ့စည်းတည်ရှိပြီးသော အိမ်ပြန်ရေးကော်မတီများနှင့်တိုင်ပင်ဆွေးနွေးကာ အိမ်ပြန်ရေး အစီအစဉ်နှင့် ပတ်သက်၍ သတင်းအချက်အလက် စုဆောင်းခြင်း၊ အိမ်ပြန်ရန် ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသည့် နေရာများကို မြေပုံထုတ်ခြင်း၊ အိမ်ပြန်ရန်ဆန္ဒရှိကြသည့် ဒုက္ခသည် အရေအတွက်ကို စာရင်းပြုစုခြင်းများ ကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နေသည်။ အိမ်ပြန်၍ လေ့လာကြည့်ရှုသည့် ခရီးစဉ် (GSVs) ကို စခန်းတစ်ခုချင်း စီတွင် ဆက်လက်၍ စည်းရုံးဆောင်ရွက်နေသည်။ ယင်းအုပ်စုတွင် ပါဝင်သူများကို ချဲ့ထွင်ပါဝင်စေပြီး၊ လူနည်းစုများနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်သူများကိုပါ ထည့်သွင်း စေလွှတ်သည်။ သက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် ရေရရှိရေး၊ တကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေး၊ အိမ်သာကိစ္စများကို အလေးပေး ဆောင်ရွက်နေသည်။

- အိမ်ပြန်၍ လေ့လာကြည့်ရှုသည့် ခရီးစဉ် (GSVs) ကို ယခုအစီရင်ခံစာ ရေးသားသည့်အချိန်အထိ၊ ဘန့်တုန်ယန်း၊ ထမ်ဟင်၊ အုန်းဖျံမိုင်၊ နိုဖိုးစခန်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များ ခရီးစဉ် ၅-ခု ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သည်။ ယင်းတွင် ဘန့်တုန်ယန်း၊ အုန်းဖျံမိုင်စခန်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များ ပူးပေါင်း၍ မတ်လတွင် ကရင်ပြည်နယ်သို့ သွားရောက်လေ့လာသည့်ခရီးစဉ် အပါအဝင်ဖြစ်သည်။ အလားတူပင် မတ်လတွင် ပြုလုပ်သော ကရင်ဒုက္ခသည်ကော်မတီ (KRC) နှစ်ပတ်လည်အစည်းအဝေးမှ လာမည့် အိမ်ပြန်လေ့လာရေးခရီးစဉ်များတွင်၊ စခန်း ၇ ခုလုံးအတွက် အစီ အစဉ် ရေးဆွဲခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များအတွက် တညီတညွတ်တည်း KRC အဖွဲ့အစည်းက တာဝန်ယူရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။
- ၂၀၁၇ ခုနှစ် နှစ်နှစ်တကြိမ် အာဟာရရရှိမှု စစ်တမ်း ရလဒ်များအရ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် စားနပ်ရိက္ခာခွဲတမ်းပြောင်းလဲလိုက်မှုကြောင့်ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုမရှိသည်ကို ပြသနေသည်။ စစ်တမ်းရလဒ်များအရ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ယာယီအာဟာရချို့တဲ့ခြင်း (ပိန်လီခြင်း) global acute (wasting) နှုန်းမှာ ဆက်လက်၍ နည်းနေဆဲပင်ဖြစ်ပြီး၊ ပျမ်းမျှ ၂.၁% သာ ရှိသည်။ (မိန်းကလေး ၂.၀% ၊ ကျား ၂.၂ %)။ ယင်းမှာ အသက် ၆-လ မှ ၅၉ လ အကြားရှိ ကလေး ၃,၉၀၅ ဦးကို စစ်တမ်းကောက်ယူထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် အရပ်ပူခြင်း (stunting rates) နှုန်းမှာ သိသိသာသာ နှင့် ယခင်နှင့်တပြေးညီ ကျဆင်းသည့် အလားအလာကို ပြသနေသည်။ ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် ၄၀.၈% ရှိရာမှ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ၃၅.၁% သာ ရှိသည်။ များမကြာသေးမီ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ၃၁.၈% သာ ရှိတော့သည်။ အရပ်ပူမှုနှုန်းတွင် ကျဆင်းမှု ၉% မှာ သိသာပြီး၊ ယင်းမှာ အာဟာရရရှိရေး အဖွဲ့အတွက် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စအဖြစ် ဆက်လက် ရှိနေသည်။ ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ (WHO) က လက်ခံနိုင်သောနှုန်း ၂၀% အောက် ဖြစ်ရန် ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်သည်။
- စားနပ်ရိက္ခာကဒ် စနစ် (FCS) အစီအစဉ်ကို ထမ်ဟင်နှင့် နိုဖိုးစခန်းများတွင် ယခုအစီရင်ခံစာ ရေးသားဆဲကာလ၌ ဆက်လက် အကောင်အထည်ဖော်လျက်ရှိပြီး၊ နောက်ထပ် စခန်း ၂- ခု (ဘန့်တုန်ယန်း နှင့် ဘန့်မဲနန်းဆွယ်) သို့ တိုးချဲ့ရန် ရှိသည်။ (FCS) အစီအစဉ်ကြောင့် အိမ်ထောင်စုများ၏ အာဟာရ ရရှိမှုရွေးချယ်စရာ အခွင့်အလမ်းများကို တိုးများစေပြီး၊ ဒုက္ခသည်များအနေဖြင့် မိသားစုဘတ်ဂျက်အပေါ် ထိန်းချုပ်နိုင်သည့် ခံစားမှုပို၍မြင့်မားစေပါ

သည်။ ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇွန်လအကုန်တွင် ထမ်ဟင်း၊ ဘန်တုန်ယန်းနှင့် နိဖိုးစခန်းများရှိ ခံစားနိုင်ခွင့်ရှိသော လူဦးရေ၏ ၁၀၀% ¹ နှင့် ဘန်မဲနန်းဆွယ်ရှိ လူဦးရေ၏ ၅၀% တို့ FCS ကဒ်ဖန်တီးမှုနှင့် စားနပ်ရိက္ခာထောက်ပံ့ပေးမှု ရရှိပြီ ဖြစ်ပါသည်။ ဆက်လက်ချဲ့ထွင်မည့် အချိန်ဇယားအတိုင်းဆိုလျှင်၊ FCS ကဒ်များကို ဘန်မဲနန်းဆွယ်ရှိ အကူအညီလက်ခံရရှိမည့် လူဦးရေ ၅၀% သို့ မေလကုန်တွင် ထုတ်ပေးပြီး ဖြစ်သည်။ ကျန် ၅၀% မှာ ဇွန်လကုန်အထိ စားနပ်ရိက္ခာကို ပစ္စည်းများ အနေဖြင့် ဆက်လက်ရရှိမည်။ ၂၀၁၈ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ကုန်တွင် ဘန်မဲနန်းဆွယ် ရှိ ခံစားနိုင်ခွင့်ရှိ သူ လူဦးရေ ၁၀၀% သည် စားနပ်ရိက္ခာ ကဒ်ဖန်တီးမှုဖြင့် အကူအညီများရရှိကြမည် ဖြစ်သည်။

- TBC အဖွဲ့က ဒုက္ခသည်ကော်မတီများ၊ စခန်းအခြေစိုက် ဝန်ထမ်းများ၊ ရပ်ရွာအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ (CBOs) သို့ စွမ်းရည်မြှင့်တင်တန်းများ ဆက်လက် ပို့ချပေးနေသည်။ လူပေါင်း ၁၁,၂၆၀ (အမျိုးသမီး ၇၀%) သို့ TBC နှင့် မိတ်ဖက် ရပ်ရွာအခြေစိုက် အဖွဲ့အစည်းများမှတစ်ဆင့် ပြီးခဲ့သည့် ၆-လအတွင်းသင်တန်းအမျိုးမျိုး ပို့ချပေးခဲ့သည်။ ပို့ချသောဘာသာရပ်များ တွင် ငြိမ်းချမ်းရေးတည်ဆောက်မှု၊ လိင်မှု

FCS ကဒ်ဖြင့် ရောင်းချသည့်ဆိုင်တစ်ခုတွင် အရေးပါသည့် အာဟာရရရှိရေး ပညာပေး ဖော်ပြထားစဉ်

နှင့် ကျား-မကွဲပြားမှုအပေါ် အခြေခံသည့် အကြမ်းဖက်မှုများ(SGBV)အပေါ်သိမြင်ရန်၊ တာဝန်ယူတာဝန်ခံမှုကလေးများ အပေါ် ကာကွယ်မှုပေးရေး၊ အဖွဲ့အစည်းစီမံခန့်ခွဲမှု၊ စာရင်းကိုင်ပညာ၊ ကျင့်ထုံးများ၊ လုပ်ငန်းများ ထူထောင်ခြင်း၊ ငွေစုငွေချေး၊ အခြေခံစိုက်ပျိုးရေး နှင့် မိခင် အာဟာရရရှိရေး နှင့် ဖြည့်စွက်စာ ကျွေးမွေးမှုကိစ္စများ ဖြစ်ပါသည်။

- ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇွန်လကုန်အထိ ထောက်ပံ့ငွေ (စတိုင်ပင်) ခံစားရရှိနေသော ဝန်ထမ်းစုစုပေါင်းမှာ ၁,၆၄၇ ဦး ဖြစ် ပြီး၊ ၂၀၁၈ ဖေဖော်ဝါရီလနောက်ပိုင်း ဘတ်ဂျက်ဖြတ်တောက်ပြီးနောက် စာရင်းဖြစ်ပါသည်။ ရန်ပုံငွေ အခက်အခဲ များကြောင့်၊ TBC အဖွဲ့က ဒုက္ခသည်ကော်မတီများ၊ စခန်းကော်မတီများနှင့် ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ကာဆက်လက်၍ ရရှိလာသော အရင်းအမြစ်များကို ဦးစားပေးအစီအစဉ်များ ချမှတ်၍ မရှိမဖြစ် နှင့် အရေးကြီးသည့် နယ်ပယ်များတွင် ၂၀၁၈ ခုနှစ်အကုန်တိုင် ဒုက္ခသည်များသို့ ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရန်အတွက် ချွေတာသုံးစွဲရမည် ဖြစ်သည်။
- TBC အဖွဲ့၏ အမိုးအကာနှင့် နေရာချထားရေးအဖွဲ့က ဆက်လက်၍ စခန်းခေါင်းဆောင်များကို ပြန်လည်နေရာချ ထားရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း နှင့် ရပ်ရွာနေရာ စီမံခန့်ခွဲရေး အရည်အသွေးများ မြင့်မားလာအောင် တည်ဆောက်ပေးနေပါသည်။ သို့မှသာနေထိုင်မှုအခြေအနေများ ယေဘုယျအားဖြင့် မြင့်မားလာမည် ဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် အိမ်ပြန်ကြသည့်အခါ ပြန်လည်နေရာချထားရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲရာတွင် အထောက်အကူပြု စွမ်းဆောင်နိုင်စေရန် ဖြစ်သည်။ KRC နှင့် KnRC တို့၏ အိုးအိမ်မူဝါဒများကို ဆက်လက်၍ လမ်းညွှန်ပေးနေပြီး၊

¹ ခံစားခွင့်ရှိသော ဒုက္ခသည်လူဦးရေ (Eligible refugee population) ဆိုသည့်မှာ TBC အဖွဲ့၏ ရပူရိက္ခာ ဦးဆောင်သော သေခံပစ္စုပ္ပန်ထူး ထောက်ပံ့ ပေးသည့် အစီအစဉ် (CMT) ၏ လစဉ် စားနပ်ရိက္ခာနှင့် လောဘထောက်ပံ့ပေးနေရသော အမီးအစားနှင့် ယဉ်ကျေးမှု/စဉ်ကလာလတိုင် အမွန်တကယု တညွှန်နေသော ဒုက္ခသည်များကို ရညညးနူးဒုးပုစုသည့်။

စခန်းများအတွင်း အိမ်ယာနေရာ ချထားမှုကို စီမံနိုင်ရန် ဖြစ်သည်။ စခန်းတိုင်းရှိ အမိုးအကာဆိုင်ရာ အလုပ်အဖွဲ့များ (SWGs) က အမိုးအကာ ကိစ္စ နှင့် ပတ်သက်၍ နေ့တိုင်း စီမံခန့်ခွဲမှု အဓိကတာဝန်ယူပါသည်။ နောက်ဆုံးပန်းတိုင်မှာ TBC အဖွဲ့က အကန့်အသတ်ဖြင့်၊ တိကျပတ်မှတ်ထားသော နည်းပညာဆိုင်ရာ ပံ့ပိုးမှုဖြင့် SWGs အဖွဲ့များက အိုးအိမ်ဆိုင်ရာ တာဝန် အပြည့်အဝ ယူသွားနိုင်ရန် ဖြစ်သည်။ စခန်းတွင်းရှိ အိုးအိမ်များ စီမံထိန်းသိမ်းမှုကဏ္ဍ အစိတ်အပိုင်းတခု အနေဖြင့် SWGs အဖွဲ့များက စခန်းကော်မတီများ၊ အာဏာပိုင်များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်၍ ဒုက္ခသည်များထွက်ခွာ သွားပြီးသည့်နောက်တွင် အိုးအိမ်များကို သေချာဖျက်သိမ်းစေမည် ဖြစ်သည်။ ယခုကာလအထိ အိုးအိမ် ၂၈၈ လုံး ကို ဖျက်သိမ်းပြီးဖြစ်ကာ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ် ဇွန်လအထိ အိုးအိမ် ၁၈,၉၁၀ လုံး တည်ရှိနေဆဲ ဖြစ်ပါသည်။

- အမိုးအကာ အလုပ်အဖွဲ့များက “အထူးလိုအပ်ချက်ရှိသူ အိမ်ထောင်စုများအတွက် အမိုးအကာ” ပံ့ပိုးမှုကို အလေးပေးလုပ် ဆောင်နေပြီး၊ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများပို့ဆောင်ပေးခြင်း၊ ပြင်ဆင်ပေးခြင်း နှင့် အခြားဖြည့်ဆည်းကူညီမှုများ ပြုပါသည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် စွမ်းအင်ချွေတာမှု နှင့် ရပ်ရွာကဦးဆောင်သည့် သဘာဝရင်းမြစ်စီမံခန့်ခွဲရေး (CDNRM) နှင့် ပတ်သက်သည့် လုပ်ဆောင်မှုများလည်း ပါဝင်သည်။

- TBC အဖွဲ့က အိမ်ထောင်စုအဆင့် စားနပ်ရိက္ခာ လုံခြုံမှု နှင့် ပတ်သက်၍ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ပေးနေပါသည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်ရာ တွင် အာဟာရရရှိမှု၊ အမိုးအကာနှင့် FSL လုပ်ငန်းများ ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ပါသည်။ ရပ်ရွာလူထုစိုက်ပျိုးရေးအစီအစဉ်များ (CAP) ကြောင့် မိသားစုများစိုက်ပျိုးပြီး၊ အစားအစာ ထုတ်လုပ်မှု ပြုနိုင်လာသည်။ ထို့အပြင် သူတို့၏ လုပ်ငန်းရှင်အဖြစ် ကျွမ်းကျင်မှုများကို တိုးမြှင့်လာစေပြီး၊ ဝင်ငွေ ရရှိစေရန်၊ အိမ်ပြန်ကြသည့်အခါ ထိခိုက်

ဘန့်မဲနန်းဆွယ်စခန်းမှ FCS ကဒ်ဖြင့် ဈေးရောင်းချသူ

နစ်နာလွယ်မှုကို လျော့ချနိုင်စေရန်ပံ့ပိုးမှုဖြစ်စေပါလိမ့်မည်။ ၂၀၁၈ ခုနှစ်၏ ပထမ ၆-လတွင်

ဒုက္ခသည် ၃,၃၂၂ ဦး (အမျိုးသမီးများ ၇၅%) သည် FSL လုပ်ငန်းဆောင်တာများမှတစ်ဆင့် ထိတွေ့နိုင်ခဲ့သည်။ ယင်းတို့တွင် ရပ်ရွာလူထုစိုက်ပျိုးရေးအစီအစဉ် (CAP) အောက်မှ သင်တန်းများ၊ စွန့်ဦးလုပ်ငန်းရှင်ဖွံ့ဖြိုးစေရေးအစီအစဉ်များ (EDP) ပါဝင်သည်။ တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူရေး၊ မြေဩဇာထုတ်လုပ်ခြင်း၊ စာရင်းကိုင်ပညာ၊ အခြေခံအော်ဂင်းနစ်စိုက်ပျိုးရေးနည်းနာများ၊ မှိုနှင့်စပါးစိုက်ပျိုးခြင်းတို့ အပါအဝင်ကျွမ်းကျင်မှုများကို FSL သင်တန်းသားများ သို့ သင်ကြားပေး ခဲ့သည်။

- TBC အဖွဲ့က KRC နှင့် KnRC ၏ သက်မွေးဝမ်းကျောင်း ကော်မတီများ (LLHCs) သို့ တိကျပတ်မှတ်ထားသည့် အကူအညီများဆက်လက်ပံ့ပိုးဆဲဖြစ်သည်။ သူတို့အနေဖြင့်စခန်းများအတွင်းရှိသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများအတွက် အဓိကတာဝန်ရှိသည့်အားလျော်စွာ၊ အိမ်ပြန်ကြမည့် ဒေသခံအိမ်ရှင်လူထုများနှင့် ပူးတွဲဆောင်ရွက်မှုလုပ်ငန်းများအတွက်လည်းတာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ကြမည် ဖြစ်သည်။
- စားနပ်ရိက္ခာကဒ် စနစ် (FCS) ကို နိဖိုးနှင့် ထမ်ဟင်းစခန်းများအပြင်၊ ဘန့်တုန်ယန်း နှင့် ဘန့်မဲနန်းဆွယ်သို့ ချဲ့ထွင်ခဲ့ရာ၊ အသိအမှတ်ပြုထားသော ဈေးရောင်းသူ ၄၃ ဦး ရှိပါသည်။ (ထမ်ဟင်းတွင် ၁၆ ဦး၊ ဘန့်တုန်ယန်းတွင် ၅ ဦး၊ ဘန့်မဲနန်းဆွယ်တွင် ၈ ဦး၊ နိဖိုးတွင် ၁၃ ဦး) စားနပ်ရိက္ခာ ရောင်းချမှုကို အသစ်သော အစ်ဂျစ်တယ်နည်း စနစ်ဖြင့် ရောင်းဝယ်ခြင်းကိုသူတို့အားလေ့ကျင့်ပေးပြီး၊ အင်ဒရွိုက်ဖုန်း၊ မိုဘိုင်းပရင့်တာများ အသုံးပြု နိုင်ပြီဖြစ်သည်။

ဈေးရောင်းသူများကို ပစ္စည်းများအရည်အသွေးသေချာအာမခံမှု၊ ဖောက်သည်အတွက်ဝန်ဆောင်မှုပေးရေး၊ ပွင့်လင်းမြင်သာ၍ တိကျသော ငွေကြေးအစီရင်ခံမှု၊ စီးပွားရေးစီမံမှုများအတွက်လည်း သင်တန်းများ ပေးခဲ့သည်။

- စခန်း သတင်းပြန်ကြားရေးအဖွဲ့များ (CITs) က အိမ်ပြန်ရေး ပြင်ဆင်မှုအဖြစ် သတင်းများနှင့် စခန်းနေလူထုများနှင့် သက်ဆိုင်သောကိစ္စများကို လူထုအစည်းအဝေးများ၊ အိမ်များသို့ သွားရောက်လည်ပတ်ခြင်းများ၊ သတင်းပြန်ကြားရေးဌာနသို့ လာရောက်လည်ပတ်သူများမှတစ်ဆင့် ဆက်လက်၍ ဖြန့် ဖြူးပေးနေပါသည်။ CIT အဖွဲ့များမှ တစ်ဆင့် ဒုက္ခသည်ပေါင်း ၁၅,၀၀၀ သို့ ထိတွေ့နိုင်ခဲ့သည်။ (အမျိုးသမီး ၅၀% ဖြစ်သည်။)

အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာ

- TBC အဖွဲ့၏ လုပ်ငန်းဆောင်တာများကို “၂၀၁၇-၂၀၁၉ အဖွဲ့အစည်း၏ မဟာဗျူဟာ”အရ ဆက်လက်၍ လမ်းညွှန်ပေးနေဆဲဖြစ်သည်။
- ထိုင်းနိုင်ငံတွင်းရှိ TBC အဖွဲ့၏ လုပ်ငန်းဆောင်တာများကို နောက်ထပ်စုစည်းမှုပြုရန်၊ TBC အဖွဲ့က စားနပ်ရိက္ခာ လုံခြုံရေး သက်မွေးဝမ်းကျောင်းကိစ္စ ဝန်ထမ်းများကို အာဟာရရရှိရေး ဝန်ထမ်းများနှင့် ပေါင်းစည်းခဲ့သည်။ အမိုးအကာနှင့် နေရာချထားရေး လုပ်ငန်းများမှာ ယခုအခါ ရပ်ရွာစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် အဆင်သင့်ပြင်ဆင်ရေး အစီအစဉ်များအောက်တွင် ရှိနေသည်။ ၂၀၁၈ ခုနှစ်ကုန်တွင် TBC အဖွဲ့က အုန်းဖျံ ရှေ့တန်းကွင်းဆင်းရုံးကို မဲဆောက်ရုံး နှင့် ထပ်မံပေါင်းစည်းမည် ဖြစ်သည်။
- TBC အဖွဲ့က ဆက်လက်၍ ဝန်ထမ်းများ လျှော့ချနေသည်။ ဇွန်လကုန်အထိ စုစုပေါင်း ဝန်ထမ်း ၆၉ ဦး (အမျိုးသမီး ၄၆%) ကျန်ရှိနေဆဲ ဖြစ်သည်။
- ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု – TBC အဖွဲ့သည် CCSDPT အဖွဲ့၊ အရှေ့တောင်ဒေသ အလုပ်အဖွဲ့ (South East Working Group) တို့တွင် အမှုဆောင်ကော်မတီတွင် ပါဝင်နေပြီး၊ နိုင်ငံတကာ ငြိမ်းချမ်းရေးပံ့ပိုးမှုအဖွဲ့ (International Peace Support Group) ၏ ဦးဆောင်ပွဲကိုင်ကော်မတီတွင် ပါဝင်သည်။
- မေလတွင် TBC အဖွဲ့က အမှုဆောင်အဖွဲ့ အစည်းအဝေး (EGM meeting) ကို ကျင်းပခဲ့ပြီး၊ အလှူရှင်များနှင့် အစီအစဉ်များတိုးတက်မှုများ၊ ထူးခြားချက်များ၊ စိန်ခေါ်မှု ပြဿနာများကို ဆွေးနွေးခဲ့သည်။
- TBC ဘုတ်အဖွဲ့က ပုံမှန် တယ်လီကွန်ဖရင့်နည်းဖြင့် စည်းဝေးတွေ့ဆုံသည်။
- TBC အဖွဲ့၏ နှစ်စဉ်အထွေထွေ အစည်းအဝေး နှင့် အလှူရှင်များအစည်းအဝေးကို မဲဆောက်မြို့တွင်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၂ ရက် မှ ၁၅ ရက် အထိ ကျင်းပမည် ဖြစ်သည်။

TBC အဖွဲ့၏ ငွေကြေးဆိုင်ရာ သုံးသပ်မှု

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီ-ဖွန်လ

ထိုင်းဘတ် (သန်းပေါင်း)	ဘတ်ဂျက်	၂၀၁၈ ဖွန် အမှန်စရင်း	၂၀၁၈ ဒီဇင်ဘာ ခန့်မှန်း
ဝင်ငွေ	၅၃၁	၄၆၈	၅၁၉
အသုံးစရိတ်	၆၁၀	၃၂၈	၅၈၈
ရန်ပုံငွေမှ စုစုပေါင်း ပြောင်းရွှေ့မှု (Net movement)	-၇၉	၁၄၀	-၇၀
ရန်ပုံငွေ အဖွင့်စာရင်း	၂၄၄	၂၄၄	၂၄၄
ရန်ပုံငွေ အပိတ်လက်ကျန်စာရင်း	၁၆၅	၃၈၄	၁၇၄
ငွေလက်ကျန်စာရင်း ရှင်းတမ်း (Balance sheet)			
စုစုပေါင်း မပြောင်းရွှေ့နိုင်သော ပစ္စည်း ပိုင်ဆိုင်မှု	၂	၂	၂
အလှူရှင်များမှ ရရန်ရှိငွေ	၇၈	၃၅၆	၁၀၂
(ပစ္စည်းပေးသွင်းသူများသို့) ပေးရန်	-၃၅	-၆၃	-၃၀
ဘဏ်လက်ကျန်စာရင်း	၁၂၀	၈၉	၁၀၀
စုစုပေါင်း ပိုင်ဆိုင်မှု (Net assets)	၁၆၅	၃၈၄	၁၇၄
ကန့်သတ်ရန်ပုံငွေများ (Restricted funds)	၇၀	၂၇၁	၆၂
သီးသန့်ရည်ရွယ်ထားသော ရန်ပုံငွေ (Designated funds)	၇၅	၈၀	၈၀
အထွေထွေ ရန်ပုံငွေ- Net fixed assets	၂	၂	၂
အထွေထွေရန်ပုံငွေ- အလွတ်ရရှိသော ရင်းမြစ်များ	၁၈	၃၁	၃၁
စုစုပေါင်းရန်ပုံငွေ လက်ကျန်	၁၆၅	၃၈၄	၁၇၄
ငွေဖော်လွယ်မှု (Liquidity)	၈၅	၂၇	၇၀

ဝင်ငွေ

၂၀၁၈ ဇန်နဝါရီလမှ ဖွန်လအထိ အမှန်တကယ်ဝင်ငွေမှာ စုစုပေါင်း ထိုင်းဘတ် ၄၆၈ သန်း နှင့် ၂၀၁၈ နှစ်ကုန်တွင် ထိုင်းဘတ် ၅၁၉ သန်း ရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းသည်။ ဘတ်ဂျက်တွက်ချက်ထားသည်ထက်ကို ထိုင်းဘတ် ၁၂ သန်း လျော့နည်းသည်။

TBC အဖွဲ့အနေဖြင့် မှန်းဆထားသည့် ဝင်ငွေ၏ ၈၈% ကို ရရှိခဲ့ပြီး၊ ဒီဇင်ဘာလကုန်တွင် ပန်းတိုင်အဖြစ် ၉၈% ရရှိရန် ရည်ရွယ်ထားသည်။

အစိုးရများ၏ ကူညီငွေများသည် TBC အဖွဲ့ဝင်ငွေ၏ ၉၄% ရှိသည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအစိုးရက အများဆုံး ပံ့ပိုးသူ အလှူရှင် အဖြစ် ဆက်လက်ရှိနေပြီး၊ ဝင်ငွေစုစုပေါင်း၏ ၆၆% ရှိသည်။ ဤရန်ပုံငွေများဖြင့် အချို့စခန်းများတွင် စားနပ်ရိက္ခာကိစ္စ များဖြင့် ကူညီပေးခြင်းအပြင်၊ စခန်းများအားလုံးသို့ စားနပ်ရိက္ခာပစ္စည်းများ ထောက်ပံ့ပေးနေသည်။

အမေရိကန်ဒေါ်လာငွေနှင့် ငွေလဲလှယ်နှုန်း ဈေးမြင့်လာခြင်းကြောင့်၊ TBC အဖွဲ့အနေဖြင့် ထိုင်းဘတ် ၁၃ သန်း ပိုရရှိခဲ့သည်။ ယခင်နှစ်များက အဓိကကူညီပေးနေသော ဆွီဒင်နှင့် နော်ဝေအစိုးရများထံမှ ကူညီမှုများ ရပ်ဆိုင်း လိုက်သောကြောင့် ယခု နှစ်တွင် ရရှိနိုင်ခြင်း မရှိတော့ပါ။

အသုံးစရိတ်များ

ပထမ ၆-လ၏ အသုံးစရိတ်စုစုပေါင်းမှာ ထိုင်းဘတ် ၃၂၈ သန်း (ဘတ်ဂျက်၏ ၅၄%) နှင့် နှစ်ကုန်တွင် ခန့်မှန်းအသုံးစရိတ် ငွေမှာ ၅၈၈ သန်း (ဘတ်ဂျက်၏ ၉၅%) ရှိပါမည်။ မူလက လျာထားသည့် အသုံးစရိတ် ၆၀၉ သန်းနှင့်တွက်လျှင် စုဆောင်း မိငွေ ခန့်မှန်း ထိုင်းဘတ် ၂၁ သန်း ရှိပါမည်။

နှိုင်းယှဉ်ချက်အရ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်ဖွန်လနှင့်ယှဉ်လျှင် အသုံးစရိတ်မှာ ထိုင်းဘတ် ၈၂ သန်း လျော့နည်းပြီး၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ် တနှစ် လုံးစာနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် ထိုင်းဘတ် ၁၁၅ သန်း လျော့နည်းပါသည်။

အဓိကကျသည့် သုံးသပ်မှုများ

- ယေဘုယျ ခြုံကြည့်လျှင်၊ အမှန်တကယ် လူသုံးကုန်များ၏ ဈေးနှုန်းများမှာ မီးသွေးမှလွဲ၍ ကျန်ပစ္စည်းများ သည် ခန့်မှန်းထားသည်ထက် ၄% မှ ၁၇% နည်း၍ ကျသင့်ခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် မီးသွေးသည် အဓိက တိုက်ရိုက်ထောက်ပံ့ပေးမှုဖြစ်ပြီး သူ၏ဈေးနှုန်းမှာ မူလက လျာထားသည်ထက် ၂၁% ပိုမိုခဲ့သောကြောင့်၊ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော စုဆောင်းမှုကို ပြန်၍ ချေလိုက်သကဲ့သို့ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။
- TBC အဖွဲ့က ယခုနှစ်တွင် မူလက လျာထားသည်ထက်၊ အမှန်တကယ်ပစ္စည်းဝယ်ယူမှု ပိုရှိခဲ့သည်။ အကြောင်းမှာ စခန်းအသစ်များ တွင် စားနပ်ရိက္ခာကဒ်စနစ် စတင်ဆောင်ရွက်မှု နှောင့်နှေးနေခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ သို့အတွက်ကြောင့် ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ စုစုပေါင်းဘတ်ဂျက် တွင် ၅၅% ပို၍ လိုအပ်ခဲ့သည်။
- အခြားတစ်ဖက်တွင်၊ စားနပ်ရိက္ခာကဒ်စနစ် (FCS) ကြောင့် ဘတ်ဂျက်တွင် ၅၂% လျော့နည်းစေခဲ့သည်။ အကြောင်းမှာ TBC အဖွဲ့က စခန်းအသစ်များတွင် ကဒ်စနစ် (FCS) စတင်အသုံးပြုရန် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ခွင့်ပြုမိန့်ကို စောင့်ဆိုင်းနေရသောကြောင့် ဖြစ်သည်။
- စခန်းလူဦးရေမှာ ကိန်းဂဏန်းအရ မဆိုသလောက် လျော့ကျသွားသည်။ လက်ရှိတွင် ၉၂,၀၀၀ ဦးရှိပြီး၊ မူလက လျာထားသည့် ပျမ်းမျှ ကိန်းဂဏန်းမှာ ၈၉,၀၀၀ ဦး ဖြစ်ရာ၊ လိုအပ်ချက်မှာ ယခင်နှစ်ကအတိုင်း ဖြစ်သည်။
- မြန်မာနိုင်ငံရှိ အစီအစဉ်များအတွက် ဘတ်ဂျက်ကို သတ်မှတ်ထားသည့်အတိုင်း သုံးစွဲခဲ့သည်။
- ဇူလိုင်လတွင် AUP ပြီးစီးတော့မည် ဖြစ်ရာ၊ မြန်မာနိုင်ငံရှိ အစီအစဉ်များအတွက် GAP မှ ပိုမို သုံးစွဲ မှု ရှိလာမည်။

မဟာဗျူဟာ ရည်မှန်းချက်များနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်တာများအတွက် (နှစ်ကုန်ကြိုတင်ခန့်မှန်းမှု) အသုံးစရိတ်ပြဇယားကို အောက်တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

	မဟာဗျူဟာ ရည်မှန်းချက်နှင့် လုပ်ငန်းဆောင်တာများ	၂၀၁၈ ဘတ်ဂျက်	အမှန်တကယ် သုံးစွဲ၍ ၂၀၁၈ ဇန်-ဇွန်	ခန့်မှန်း ဇူ-ဒီ ၂၀၁၈	၂၀၁၈ စုစုပေါင်း အမှန် တကယ် သုံးစွဲ နှုန်း	ခန့်မှန်းနှင့် ကွာဟမှု သုံးစွဲမှုနှုန်း Burn Rate ဇွန် ၂၀၁၈	ခန့်မှန်း နှင့် ကွာဟမှု သုံးစွဲမှုနှုန်း Burn Rate ၂၀၁၈ ဒီ
	လေ့လာရေးခရီးစဉ်များ	1,000,000	55,922	685,000	740,922	6%	
	အိမ်ပြန်ရေး အလုပ်အဖွဲ့များ	500,000	472,245	-	472,245	94%	
	နယ်စပ်ဖြတ်ကျော် ဆက်သွယ်မှုများ	400,000	287,153	-	287,153	72%	
1	ဆန္ဒအလျောက် အိမ်ပြန်ရေး အစီအစဉ် ရေးဆွဲခြင်း	1,900,000	815,320	685,000	1,500,320	43%	79%
	စားနပ်ရိက္ခာ လုံခြုံရေး /သက်မွေးဝမ်းကျောင်း	4,300,000	1,389,193	3,611,100	5,000,293	32%	
	အမိုးအကာ ထောက်ပံ့မှုများ	2,650,000	706,631	1,943,370	2,650,000	27%	
	CBO/CSO ရံပုံငွေပေးခြင်း- မြန်မာ	40,129,839	31,213,332	19,000,000	50,213,332	78%	
	အလုပ်အကိုင်ဖန်တီးပေးခြင်း- စတိုင်ပင်များ	1,100,000	714,189	500,000	1,214,189	65%	
2	စားနပ်ရိက္ခာ လုံခြုံရေး နှင့် သက်မွေးဝမ်းကျောင်း	48,179,839	34,023,344	25,054,470	59,077,814	71%	123%
	မီးသွေး	93,055,240	62,204,115	37,276,559	99,480,674	67%	
	စားနပ်ရိက္ခာ ထောက်ပံ့မှုများ	101,090,703	98,083,373	58,400,787	156,484,160	97%	
	စားနပ်ရိက္ခာကဒ် စနစ်ပေးချေမှုများ	177,575,867	28,596,944	55,927,944	84,524,888	16%	
	FCS သင်တန်း/ စွမ်းအင်ကိစ္စလုပ်ငန်းများ	500,000	48,150	-	48,150	10%	
	လူသားချင်းစာနာကူညီမှု စတိုင်ပင်များ	7,353,855	3,332,870	3,104,983	6,437,853	45%	
	အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ကူညီမှု - မြန်မာ	-	1,001,000	-	1,001,000	0%	
	စခန်းစီမံမှု ပံ့ပိုးခြင်း ထောက်ပံ့မှုများ	3,544,716	1,869,974	900,000	2,769,974	53%	
	အမိုးအကာ ထောက်ပံ့မှုများ	14,150,000	14,714,272	-	14,714,272	104%	
	အာဟာရ ရရှိရေး	21,733,011	11,637,426	10,281,882	21,919,308	54%	
	အခြားထောက်ပံ့မှုများ	9,400,000	4,494,365	4,407,135	8,901,500	48%	
3	လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ ပံ့ပိုးမှု	428,403,393	225,982,489	170,299,290	396,281,779	53%	93%
	စခန်းအုပ်ချုပ်ရေး (ဗဟို နှင့် စခန်း)	8,252,841	5,241,485	2,085,000	7,326,485	64%	
	လစာခံစား ဝန်ထမ်းများ (ဗဟို၊ စခန်းနှင့် CMPP)	14,837,067	6,145,736	8,691,330	14,837,066	41%	
	ရပ်ရွာ စွမ်းဆောင်ရည်လုပ်ဆောင်ခွင့်မြှင့်တင်ရေး	1,549,006	-	-	-	0%	
	ငြိမ်းချမ်းရေး တည်ဆောက်မှု	500,000	565,689	-	565,689	113%	
	အရည်အသွေး မြှင့်တင်ပေးရေး	950,000	690,001	402,637	1,092,638	73%	
4	ကာကွယ်မှုပေးရေး	26,088,914	12,642,911	11,178,967	23,821,878	48%	91%
	တာဝန်သိသောဆုတ်ခွာမှု-မိတ်ဖက်များအတွက်	2,837,436	1,905,100	1,185,666	3,090,766	67%	
	TBC အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အရင်းအမြစ်များ	98,652,097	50,619,038	50,741,105	101,360,143	51%	
5	တာဝန်သိသော ဆုတ်ခွာမှု	101,489,533	52,524,138	51,926,771	104,450,909	52%	103%
	အုပ်ချုပ်မှုစနစ်	3,075,000	1,354,725	1,100,000	2,454,725	44%	
	ရန်ပုံငွေရှာဖွေ စရိတ်/ ငွေလဲနှုန်းကြောင့် ဆုံးရှုံးမှု	800,000	163,552	636,448	800,000	20%	
	စုစုပေါင်း TBC အသုံးစရိတ်များ	609,936,679	327,506,478	260,880,945	588,387,424	54%	96%

လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှုများသည် TBC အဖွဲ့၏ အကြီးမားဆုံး ရည်ရွယ်ချက်ဖြစ်ပြီး၊ အသုံးစရိတ်များ နှင့် အစီအစဉ်များတွင် အဓိကဖြစ်သည်။ ယင်းတွင် ထိုင်းနိုင်ငံတွင် အဓိက စားနပ်ရိက္ခာနှင့် အမိုးအကာ ဝယ်ယူမှု အစီအစဉ်များ၊ နှင့် မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ဘတ်ဂျက်သတ်မှတ်ထားသည့် အစီအစဉ် များ ပါဝင်သည်။

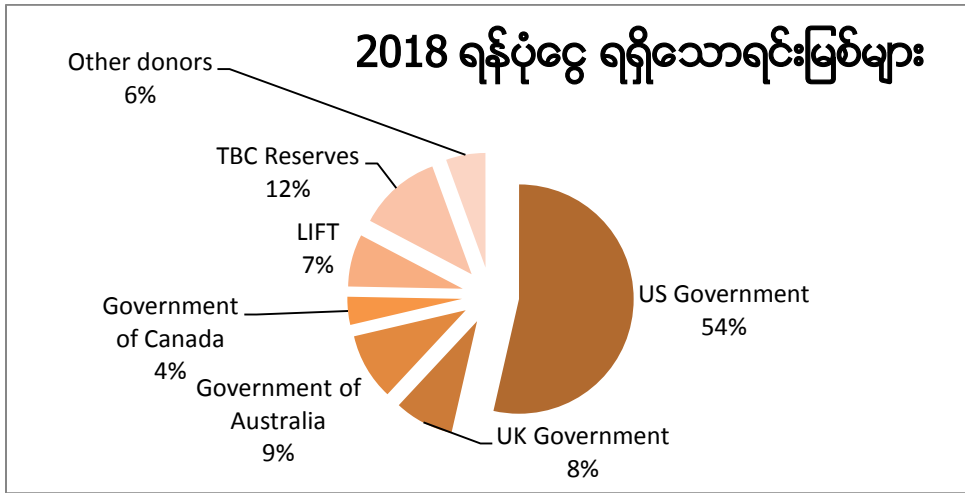
၂၀၁၈ ခုနှစ်အတွက် စားနပ်ရိက္ခာ အရေအတွက် နှင့် ဈေးနှုန်းများ					
အမျိုးအမည်	၂၀၁၈ ဘတ်ဂျက်	ဖန်-ဖွန် ၂၀၁၈ အမှန်ကတယ်	ဖွန်ဘတ်ဂျက် အပြောင်းအလဲ	ဇူလိုင်-ဒီ ၂၀၁၈ ခန့်မှန်း	ဒီဇင်ဘာ ဘတ်ဂျက် အပြောင်းအလဲ
အရေအတွက်					
ဆန် (မက်ထရစ်တန်)	၄၃၂၁	၄၇၂၂	၁၀၉%	၈၅၈၄	၁၉၉%
ငါးပိ (မက်ထရစ်တန်)	၂၀၁	၂၂၇	၁၁၃%	၄၁၂	၂၀၅%
ဆား (မက်ထရစ်တန်)	၅၂	၉၀	၁၇၁%	၁၅၈	၃၀၂%
ပဲများ (မက်ထရစ်တန်)	၄၂၁	၅၀၅	၁၂၀%	၇၂၃	၁၇၂%
စားဆီ (၀၀၀ လီတာ)	၂၃၂	၂၈၁	၁၂၁%	၅၀၉	၂၂၀%
အားဖြည့်ဂျုံမှုန့် (မက်ထရစ်တန်)	၂၀၄	၂၅၅	၁၂၅%	၄၆၃	၂၂၇%
မီးသွေး (မက်ထရစ်တန်)	၇၆၁၉	၄၉၀၉	၆၄%	၈၇၀၀	၁၁၄%
ဈေးနှုန်း					
ဆန်	၁၅၂၃၂	၁၂၉၉၉	၈၅%	၁၃၀၀၀	၈၅%
ငါးပိ	၃၂၆၄၀	၃၀၉၇၁	၉၅%	၃၁၀၀၀	၉၅%
ဆား	၇၅၅၀	၇၂၆၅	၉၆%	၇၅၀၀	၉၉%
ပဲများ	၂၄၅၉၈	၁၇၉၄၄	၇၃%	၂၂၈၀၀	၉၃%
စားဆီ	၄၃၉၃၈	၃၆၅၂၃	၈၃%	၃၆၆၀၀	၈၃%
အားဖြည့်ဂျုံမှုန့် (Fortified flour)	၄၀၂၉၆	၃၈၀၃၈	၉၄%	၃၈၁၀၀	၉၅%
မီးသွေး	၁၀၇၈၂	၁၂၆၇၂	၁၁၈%	၁၃၀၀၀	၁၂၁%

ကုန်ပစ္စည်းများ ဖော်ပြချက်အရ ယေဘုယျအားဖြင့် ဈေးနှုန်းများ လျော့နည်းကျဆင်းသော်လည်း၊ မီးသွေးဈေးနှုန်း တက်လာသော ကြောင့် စုဆောင်းမိငွေ ကျဆင်းရပါသည်။ မီးသွေးမှာ TBC က အများဆုံးလိုအပ်မှုရှိ၍ ဝယ်ယူရသော ပစ္စည်းဖြစ်ပါသည်။

တစ်နှစ်လုံးစာ ကြိုတင်ခန့်မှန်းချက်များ

ယခုနှစ်အတွက် စုစုပေါင်းအသုံးစရိတ် ထိုင်းဘတ် ၅၈၈ သန်း ပြည့်မီမည်ဟု ခန့်မှန်းထားပြီး၊ စုဆောင်းငွေ ၂၂ သန်း ရှိပါမည်။ ယင်းမှ အများစုသည် အရေအတွက်အရ လူအနည်းစုသာ ပြောင်းရွှေ့မှုများရှိနေသော်လည်း၊ လူသားချင်းစာနာမှု ဆိုင်ရာ အကူအညီများ၊ မိမိဆန္ဒအလျောက် အိမ်ပြန်ရေးနှင့် ကာကွယ်မှု ပေးရေးအတွက် အစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းတို့အတွက် ရရှိမည် ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် ဝန်ထမ်းအရေအတွက် လျော့ချသော်လည်း ပုဂ္ဂိုလ်ရေး ဝန်ထမ်းရေးရာ အသုံးစရိတ်များ မှ စုဆောင်းမိငွေအနည်းငယ်သာ ရှိမည် ဖြစ်ပါသည်။

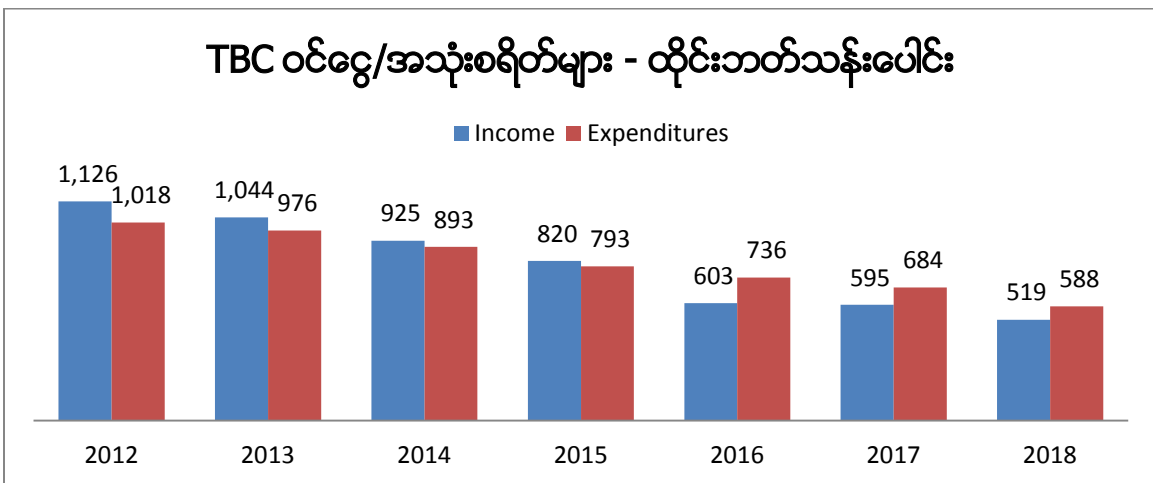
ခန့်မှန်းတွက်ချက်မှု ဘတ်ဂျက်အရ ဒုက္ခသည်အရေအတွက် ဆက်လက်ကျဆင်းပြီး၈၅,၀၀၀ ဦး ရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းထားသော်လည်း၊ လက်ရှိတွင် ဒုက္ခသည် ၉၂,၀၀၀ ဦးခန့် ရှိနေပါသေးသည်။

၂၀၁၇ ခုနှစ်မှ စာရင်းပိတ်လက်ကျန်ငွေမှာ ထိုင်းဘတ် ၂၂၄ သန်း ရှိပါသည်။ သို့သော်လည်း TBC က ၂၀၁၈ ခုနှစ်တွင် လိုအပ်သည့် ကုန်ကျစရိတ်များကို ကာမိစေရန် အရံငွေများ ထုတ်သုံးစွဲရမည် ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာရေး နှစ်ဘတ်လျက်အတွက်အရံရန်ပုံငွေ ထိုင်းဘတ် ၁၇၄ သန်းသို့ လျော့နည်းသွားမည် ဖြစ်သည်။ ယင်းတွင် နောက်ဆုံးပိတ်သိမ်းမှုစရိတ်အတွက် လျာထားသော ဘတ်သန်း ၅၀ နှင့် ဝန်ထမ်းများ နောက်ဆုံးရုပ်သိမ်းရ၍ နှစ်နာကြေးပေးဆောင်ရမှုများအတွက်လျာထားသော ဘတ် သန်း ၃၀ ပါဝင်ပါသည်။ ယင်းမှာ ယခင်ဘတ်လျက်လျာထားမှု ၇၅ သန်းမှ တိုး၍ခန့်မှန်းထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ TBC အဖွဲ့၏ ပိုင်ဆိုင်မှုအဖြစ် ထိုင်းဘတ် ၃၃ သန်း စာရင်းတွင် ကျန်ရှိနေပါသေးသည်။

ဖွန်လကုန်အထိ ငွေစာရင်းလက်ကျန်မှာ ထိုင်းဘတ် ၈၉ သန်း ရှိပြီး၊ နှိုင်းယှဉ်ချက်အရ စာရင်းဖွင့်ချိန် ဇန်နဝါရီလတွင် ထိုင်းဘတ် ၁၁၁ သန်း ရှိခဲ့ပါသည်။ နှစ်ကုန်အထိ ခန့်မှန်းငွေစာရင်းလက်ကျန်မှာ သန်း ၁၀၀ ရှိပါမည်။

၂၀၁၂ ခုနှစ် ရန်ပုံငွေ မှ လျော့ကျမှုမှာ ၅၀% ရှိသော်လည်း၊ စခန်းရှိ လူဦးရေ လျော့ကျမှု၊ ဝန်ဆောင်မှုကုန်ကျ စရိတ်များ လျော့ကျမှုမှာ အလားတူနှုန်းဖြင့် လျော့ကျနေခြင်း မဟုတ်ပါ။ TBC အဖွဲ့က အဖွဲ့အစည်း၏ အရွယ်အစားကို လျော့ချနေပါသည်။ သို့သော်လည်း လက်ရှိစားနပ်ရိက္ခာ ထောက်ပံ့မှုအဆင့်များမှာ တာဝန်သိသော အစီအစဉ်တစ်ခု၏ အနိမ့်ဆုံးရှိသောအခြေအနေဟု ဆုံးဖြတ်စဉ်းစားထားပါသည်။ ထို့ကြောင့် TBC အဖွဲ့ကအရံရန်ပုံငွေများကို ထုတ်သုံးစွဲရမည်ဖြစ်ပြီး၊ ရေရှည်အတွက်ကို တည်တံ့အောင် ထိန်းသိမ်းရေး မဖြစ်နိုင်ပါ။

၂၀၁၉ ခုနှစ်အတွက် မျှော်မှန်းချက်

တပ်မတော်အပေါ် ယုံကြည်မှု မရှိကြသောကြောင့် နှင့် အစိုးရနှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များ (EAOs) ကလည်း စစ်တပ်အပေါ် တာဝန်ယူတာဝန်ခံမှု ရှိစေရန် ထိန်းသိမ်းနိုင်ခြေ နည်းသောကြောင့်၊ ဒုက္ခသည်များ အိမ်ပြန်လိုကြသည့်ဆန္ဒ မှာ အနည်းအကျဉ်းသာရှိနေပြီး၊ လာမည့်အနာဂတ်တွင်လည်း ရွေးချယ်ရန်ဖြစ်နိုင်ခြေ နည်းပါသည်။ ဒုက္ခသည် ၉၀,၀၀၀ ကျော်မှာ ထိုင်းနိုင်ငံရှိ ယာယီခိုလှုံရာစခန်းများတွင် ပိတ်မိနေကြပြီး၊ ဒုက္ခသည်များအတွက် အကူအညီများရရှိနိုင်မှု အာမခံ နိုင်စွမ်း ပို၍နည်းပါးလာရာ သူတို့အတွက် ရေရှည်အဖြေများ အမျိုးစုံလိုအပ်လာပါသည်။ ပံ့ပိုးကူညီမှုဖြင့် မိမိဆန္ဒအတိုင်း အိမ်ပြန်ကြခြင်းသည်အခြားနည်းလမ်းများနှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင်လိုလားအပ်သည့်အဖြေဖြစ်ကောင်းဖြစ်နိုင်ပါသည်။ သို့သော် လည်း ပံ့ပိုးမှုများလိုအပ်နေလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ယခုအခြေအနေတွင် လက်ရှိဒုက္ခသည်ဦးရေ၏ ၅% ထက် နည်းသော လူထုများအတွက်သာ အကျိုးရှိစေနိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုများအတွက် မရှိမဖြစ်လိုအပ်သည့် ဝန်ဆောင်မှုများ ကူညီပေးနိုင်ရန်အတွက် နယ်စပ်ဒေသ ကူညီမှုပေးရေး ညွှန်ပေါင်းအဖွဲ့အနေဖြင့် ၂၀၁၉ ခုနှစ်အတွက် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၇ သန်းခန့် ရှာဖွေ နေပါသည်။ ဖြစ်ပါသည်။ အနာဂတ် အတွက် မရေရာမှုများနှင့်အတူ၊ မြန်မာနိုင်ငံသို့ အိမ်ပြန်နိုင်သည့် နည်းလမ်းများ၊ သို့မဟုတ် ထိုင်းနိုင်ငံသို့ ပေါင်းစည်းဝင် ရောက်ခြင်း စသည်ဖြင့် နည်းလမ်းများကို ပိုမိုဖော်ဆောင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ နှစ်အနည်းငယ်ကြာ လူသားချင်းစာနာမှုအကူ အညီပေးနိုင်ရေးအတွက် ပြောင်းလွယ်ပြင်လွယ်ရှိသည့် စိတ်ပိုင်းဖြတ်ကူညီမှု လိုအပ်ပါသည်။ သို့မှသာ တာဝန်သိသော အကူအညီပေးမှုမျိုးဖြင့် တဖြည်းဖြည်း ဆုတ်ခွာမှုမျိုး ဖြစ်နိုင်ပြီး၊ ဒုက္ခသည်များအတွက် ရေရှည်တည်တံ့သည့် အနာဂတ်ကို လည်း ဖြစ်ပေါ်စေမည် ဖြစ်ပါသည်။

TBC အဖွဲ့က အလှူရှင်များနှင့် အဖွဲ့ဝင် အဖွဲ့အစည်းများကို စေတနာထက်သန်စွာ ပံ့ပိုးကူညီမှုအတွက် ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။